

Seljord kommune

Arkiv: 15
Saksnr.: 2019/1283-10
Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm
Direkte tlf.:
Dato: 05.11.2019

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	35/19	14.11.2019
Arbeidsmiljøutvalet	45/19	19.11.2019
Formannskap/økonomiutval	89/19	21.11.2019
Administrasjonsutval	30/19	20.11.2019
Velferdsutvalet	3/19	03.12.2019
Eldreråd	8/19	03.12.2019
Kontrollutval		04.12.2019
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	9/19	03.12.2019
Ungdomsråd		
Kommunestyret		12.12.2019

Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023, kommuneplan med handlingsprogram

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Gul bok 2020 - 2023
- 2 Vedlegg 1 til Gul bok - Oversyn over betalingssatsar for kommunale tenester 2020
- 3 Vedlegg 2 til Gul bok - Sjølvkost Budsjettnotat - Seljord kommune 2020
- 4 Vedlegg 3 til Gul bok - Kostnad vedlikehald vegar og bruar 2020-2028.
- 5 Vedlegg 4 til Gul bok - Vurdering av innkomande søknadar per 5.des 2019
- 6 Høyringsinnspele - Brev frå jordmorsamarbeidet
- 8 Høyringsinnspele budsjett 2020 - Budsjettbehandling 2020 frå verger for brukarar av teneste for funkjonshemma
- 9 Høyringsinnspele til budsjett 2020 - Innspill frå SU representanter Flatdal oppvekstsenter, avd. Åmotsdal
- 10 Høringsnotat frå Utdanningsforbundet

- 11 Høyringsutale til budsjett 2020 og økonomiplan - Samarbeidsutvalet i Seljord barnehage
- 12 Høyringsuttalelse budsjett 2020 - Telemark næringshage
- 13 Høyringsinnspeil budsjett 2020 - Angåande opningstider i symjehallen i Seljord - Utdanningsforbundet
- 13 Høyringsinnspeil til budsjett 2020 - Symjehallen frå Utdanningsforbundet klubben i Flatdal
- 14 Høyringsinnspeil budsjett 2020 - Notat frå åpent møte om budsjett 02.12.2019 på Granvin
- 16 Attendemelding til formannskap og kommunestyre - Konsekvens av reduksjon i rådmannsnivået

Saksutgreiing:

Justeringer som er gjort mellom formannskapets handsaming 21. november 2019 og kommunestyrets handsaming 12. desember 2019:

- Prognose for eigedomskatt er justert ned frå 27 til 24 mill kr i økonomiplan perioden 2020-2023.
- Kommentert høyringsinnspeil i eige avsnitt frå side 9
- Attendemelding til kommunestyre på konsekvens i reduksjon i/av rådmannsteam, sjå eige vedlegg

Formalia rundt budsjett og økonomiplan:

Kommunelova § 14 - Økonomiforvalting, legg dei lovmessige premissane for rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan for dei neste fire åra.

I hovudtrekk er krava:

- Kommunen skal forvalte økonomien slik at handlingsvenen blir i varetatt over tid, § 14-1
- Utarbeide realistiske budsjett og økonomiplanar § 14-1
- Minimerer finanisell risiko rundt gjeld og gjeldsbyrde, § 14-1
- Vedta eit budsjett og økonomiplan i ballanse § 14-4
- Skal vise eit drifts- og eit investeringsbudsjett, § 14-4
- Formannskapet skal innstille budsjett og økonomiplan til kommunestyre, § 14-3
- Budsjettet er bindande for kommunen § 14-5

Rådmannen legg fram eit budsjettforslag og forslag til økonomiplan med dei beste anslaga for realistiske inntekter og utgifter som er venta i 2020 og i økonomiplanperioden 2020-2023. Nærmore informasjon og detaljar for saksframleggjet er å finne i vedlagt Gul bok.

Konstituerande kommunestyret 17. oktober vedtok at dag 1 av 2 i formannskapshandsaming av budsjett skulle bli eit kommunestyremøte. 14. november legg rådmannen difor fram for kommunestyre ein presentasjon og orientering om budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023. Formannskapet 21. november vil innstille til kommunestyre 12.desember 2019. Formannskapets innstilling i møte 21. november blir lagt ut til offentleg ettersyn i 14 dagar. Kommunestyret vil i sitt møte 12.desember 2019 fatte endeleg vedtak i saka.

Kommunestyret 12.desember vil få framlagt ei sak som tek med seg alle innspel frå andre utvalshandsamingar og høyringsinnspel som har kome inn. Kommunestyrets vedtak blir kunngjort på vanleg måte og Gul bok med eventuelle endringar sendast over til fylkesmann og departementet for orientering.

Gul Bok er eit bindande styringsdokument for Seljord kommune. Dette syner korleis målsettingane i kommuneplanen skal bli nådd. Tilbakemelding om framdrift i samsvar med planen skjer gjennom arbeidsprogram, budsjettoversyn, årsrekneskap og årsmelding. Planen med tilhøyrande tilbakemeldinger utgjer kommunen sin internkontroll på øvste nivå i regi av rådmannen. I tillegg førar kommunestyret sjølv kontroll med verksemda gjennom kontrollutvalet.

Innleiing til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023:

Seljord kommune har hatt stø kurs mot Robek dei siste årane. Robek er regjeringas liste over kommunar i økonomisk ubalanse. Dersom forslag til budsjett 2020 og økonomiplan 2020- 2023 blir vedteke innanfor føreslätte økonomiske rammar er vi på trygg grunn utanfor Robek. Økonomiplanen er nøktern og solid forankra på inntektssida, men det vil taka tid og hardt arbeid føre vi er ute av faresonen. Budsjettet for 2020 set to føter i bakken og legg opp til ei markant reduksjon i ekstern aktivitet, for å holde eit naudsynt økonomisk-, og kommunal tenestefokus.

Seljord sin økonomiske situasjon og negative befolkningsutvikling er tunge premissfaktorar som pregar rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan. Det at kommunestyre sidan 2014/15 gradvis har slutta å fylge sine eigne økonomiske anbefalingar og måltall dei sjølve har vedteke, er ein viktig hovudfaktor for at kommunen er i den økonomiske situasjonen vi er i.

Vi har over lengre tid brukt meir pengar enn det som kjem inn. Kommunens disposisjonsfond var på 14,7 millionar kroner den 31.12.17, og 10 millionar kr. per 31.12.18. Kommunenes drift i 2019 er budsjettert med å bruke ytterligare 6,25 millionar kronar av disposisjonsfondet. Fortsett vi drifta slik vi gjer no vil disposisjonsfondet vera tomt i 2020. Seljord kommune burde til ein kvar til hatt eit disposisjonsfond på minst 15 millionar kronar.

Rådmannens melding til kommunestyre for budsjett 2019 var:

«Rådmannen oppfattar at vi difor ikkje lenger oppfyller vilkåra i kommunelova § 60 om å levere eit budsjett og ein økonomiplan i balanse, og difor må pårekna at Fylkesmannen vil underkjende Seljord kommunes budsjett og økonomiplan 2019-2022.»

Historiske moment:

Det var to hovudparametrar som låg til grunn for rådmannens tilråding til budsjett 2019 for å unngå Robek. Innføring av eigedomskatt og ein reduksjon i drifta. Kommunestyre vedtok *kun* ein reduksjon i drifta på 15 årsverk i økonomiplanperioden.

Erkjenninga om at vi ikkje oppfyller villkåra i kommunelova om å lever eit budsjett i ballanse ble forsterka og konkretisert i kommunestyre 20. juni 2019 i sak 21/19. Rådmannen konkludera med at det ikkje var realisme å få til ein reduksjon i drifta med 15 årsverk utan å bryte med krav i lovpålagte oppgåver i økonomiplanperioden 2019-2022.

Fylkesmannen sin tilbakemelding til rådmannen og ein politisk oppnemnt arbeidsgruppe (ad-hoc) frå kommunestyre den 16.august 2019, og til kommunestyre 17. oktober 2019 er at vi for alle praktiske føremål er å sest på som ein kommune i økonomisk ubalanse (Robek). Fylkesmannen har med erkjenninga i kommunestyre juni 2019 grunnlag for å underkjenne kommunens budsjett for 2019, og økonomiplan 2020-2023. Budsjett og økonomiplan ble med rette sett på som ikkje realistiske. Fylkesmannen har varsla at dei ikkje vil godkjenne eit nytt budsjett dei meiner er urealistisk.

Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023:

Det politisk oppnemte ad-hocutvalet gav rådmannen ein oppmading til budsjett 2020: «Det er inga hellege kuar» og «det er dei store talls lov som gjeld». Det betyr blant anna at struktur innan skule og oppvekst som tidligare har våre unntatt for endringsforslag likevel kan verta aktuelt å vurdera. Dette er nytt og det gav administrasjonen mogligheter for å sjå på tiltak ein tidlegare ikkje har hatt/sett på som realistiske. Dei store talls lov er oppfatta som at alle tiltak ikkje treng eit fullstendig detaljegrunnlag for å bli fremma som aktuelle tiltak.

Til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 har rådmannen føreslått kutt som ein i moderne tid ikkje har sett i Seljord. Dette er gjort for å få budsjetta i ballanse. Fokuset har våre å bevare velferdstenester framfor tilskot til eksterne aktørar. Rådmannens forslag tek også konsekvensen av at reduksjonen i befolkningsgrunnlaget gjer at vi bør levere tenester annleis framover. Denne endringa vil fortsette i åra som kjem i takt med forventa nedgang i innbyggjartal.

Ein kommune skal drive og utvikle gode velferdstenester og aller helst vere ein av fleire utviklingsaktørar i det samfunnet vi bur og trivast i. Kommunen er Seljord desidert største arbeidsplass, men vi er lite utan eit privat næringsliv, dei tilreisande og innbyggjarane. Det er dei vi er her for. Samstundes, så kan ikkje dei same aktørane klare seg utan kommunen. Vi er eit lag, og vi må forsøke å vera på lag framover også.

Når Seljord samfunnet nå står ovanfor relativt store endringar i befolknings-utviklinga, gir direkte negative konsekvensar for kommunens budsjetter. Fleire blir eldre og færre born vil komme til i grunnskulen. Færre born blir født, færre i arbeidsfør alder bidreg i arbeidslivet og fleire flyttar frå kommunen. Utviklinga krev tiltak og handlekraftige løysingar. Tida framfor oss vil i større grad krevja ein administrativt- og politisk stamina for å både taka og stå i naudsynte prioriteringar og slutningar.

Som ein konsekvens av endringane i befolkningsutviklinga meiner rådmannen at vi skal legge om tenestene i kommunen. I praksis så betyr dette at programområde 3, helse og omsorg må styrkast og programområdet 2, skule og oppvekst må reduserast som eit direkte konsekvens av utviklinga.

For å starte på dette arbeidet foreslår rådmannen at Åmotsdal barnehage blir samlokalisera i Flatdal oppvekstseneter frå 1. august 2020, og at barnehagen ved oppvekstsetneter blir samlokalisert i Seljord barnehage (Tussejuv og Heddeli) frå 1. august 2022. Rådmannens berekningar visar at ein i 2022 kan ta i mot alle barnehageborn i sentrum, utan å byggje nytt og samstundes få ein reduksjon i drifta.

For skulene kjem kryspunktet for når Seljord barne- og ungdomsskule kan ta i mot alle born i skulealder hausten 2026. Rådmannen meiner det er økonomisk rett å byrje planlegging av ein samlokalisering for skulane i slutten av økonomiplanperioden 2020-2023.

I slutten av økonomiplanen 2020-2023 kan vi sjå konturar på ein betring i økonomien. Betringa bør prioriterast inn mot PO3-helse og omsorg for å taka den veksten i behov som har starta og som kjem med forsterka styrke frå 2023.

Rådmannen meiner at det må takast grep som kanskje ikkje blir forstått eller akseptert på kort sikt ute i samfunnet. Likevel er det naudsynt for å sikre at Seljord kommune kan få att ende sitt økonomiske handlingsrom og mogeligheter til igjen å vera ein utviklingsaktør inn i framtida.

Hovudmoment i kutt og innsparing:

Generelt for programområda blir det foreslått kutt som vil merkast i det daglege for dei tilsette og våre brukarar. I hovudtrekk nemnast det:

Programområde	Tiltak i hovudtrekk	Reduksjon i årsverk i øk.planperioden	Sum
PO1 - Sentraladministrasjon	<p>Sentraladministrasjon er ein budsjettmessig lita eining i det totale budsjettet for programområdet. PO1 inneheld kommunens pensjonsavsettingar, drift av folkevaltordninga, kommunens store avtalar, forsikringar m.m.</p> <p>Frå 2021 tek PO1 ein reduksjon på to område som til saman vil vera omlag 0,8 årsverk.</p>	0,8	540 000 kr
PO2 – Skule og oppvekst	<p>Programområde 2 – Skule og oppvekst vil slå saman tenester innan barnehage, og få redusert tilbodet innan kulturskulen. I begge tiltaka ligg det ein reduksjon på omlag 10 årsverk i økonomiplanperioden.</p>	10	6 750 000 kr

Programområde	Tiltak i hovudtrekk	Reduksjon i årsverk i øk.planperioden	Sum
PO3 – Helse og omsorg	Programområde 3 – helse og omsorg vil redusere 1,5 årsverk innan psykisk helse og rus, kutte i kurs og etterutdanning, redusere ca eit årsverk innan omsorg, fjerne alle kjente bufferar i direkte drift.	2,2	1 485 000 kr
PO4 – Samfunnsutvikling og drift	Programområde 4 – samfunnsutvikling og drift tek bort ein rekke tilskot til lag og foreiningar, avvikle eigarskap i Møtestad Seljord, redusere opningstid i symjehallen til 3 mnd i året for å sikre symjeopplæring og omlag 0,5 årsverk	0,5	337 500 kr
Totalt		13,5 årsverk	9 112 500 kr

Detaljar om kutt og tiltak i dei forskjellige programområdane finn ein via innholdslista i Gul bok.

Per i dag driv vi ikkje forsvarleg innan byggforvaltinga i programområde 4, samfunnsutvikling og drift. Aukar vi ikkje vårt økonomiske handlingsrom vil dette utvikle seg til fleire programområder. Saman med eit fokus på forbetringar og kostnadsreduksjonar i drift, må vi auke inntektene til kommunen.

Eigedomskatt:

Det einaste området rådmannen veit om, og som vil auke inntektene slik at det monnar, er innføring av eigedomskatt for boligar, hyttar og næringseigedom som per i dag ikkje er omfatta av eigedomskatt.

Seljord kommune har i dag eigedomskatt på kraftverk og noko næring som inngår i same definisjonen som lovkravet for kraftverk. Dette har vi hatt i fleire ti-år. Inntektene for eigedomskatt gir omlag 11 mill kr. Legg ein til sal av konsesjonskraft gjev dette kommunen omlag 20 millionar kr totalt årlege inntekter. Denne eigedomskatten har til nå våre relativ ukontroversiell. Rådmannen rår til at denne fortsett, uavhengig av kva kommunestyre vedtek rundt eigedomskatt elles.

Prognosane vi har lagt til grunn for innføring av eigedomskatt er følgande:

	2020	2021	2022	2023	Øk.plan perioden
Sum		5 000 000 kr	8 000 000 kr	11 000 000 kr	24 000 000 kr
Sum	-1 500 000 kr				22 500 000 kr

Rådmannen har brukt eigedomskatt som ein del av salderinga for å få budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 i hamn, kor arbeidet med innføring av eigedomskatt startar i 2020. Skal vi oppnå ballanse utan eigedomskatt må ein politisk prioritere å finne ein budsjettmessig inndekning på 24 millionar kr i økonomiplanperioden. Innføring av eigedomskatt kan mått bli vurdera til å bli høgare. Det er omlag 3000 skatteobjekt i Seljord som skal sakhandsamast. Seljord må truleg styrke sakhandsamingskapasiteten for å handsame alle sakane.

Hovudutfordringar framover:

Rådmannen har fleir gonger tidligare varsla at Seljord kommune burde i større grad sikre ein forsvarleg økonomisk drift og økonomisk buffer over tid. Statistikken visar at dei økonomiske kurvane for Seljord har variert tildels kraftig over ein 10 års periode. At man politisk gjer sine prioriteringar har rådmannen forståing og respekt for. Det er likevel ein rådmanns oppgåve å opplyse om konsekvensane av disse prioriteringane, og det manglande handlingsrommet det gjer vidare.

Det er fleire faktorar som gjer den økonomiske situasjonen for Seljord vanskeleg frå og med 2020 og ut økonomiplanperioden:

- Når budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 ikkje lot seg løyse med reduksjon av 15 årsverk, og eigedomskatt ikkje ble innført, løyste vi inga av dei 23,6 millionar kr som var sei økonomiske utfordringane vi stod ovanfor. Utfordringa ble overført til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023.
- Tidlegare politiske vedtak om å drive med eit negativt netto driftsresultat har gitt Seljord eit mindre handlingsrom. Økonomiplanen framover legg opp til ein vridring frå negativt til eit positivt resultat.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsresultat	-1,74 %	-0,15 %	-0,08 %	-1,59%	0,21 %	0,38 %	0,74 %

- Framleis urovekkande høg lånegjeld på omlag 290 mill kr, men som eit positivt trekk visar den tydeleg reduksjon i økonomiplanperioden til omlag 250 mill kr. 1 % endring i rentesats vil medføra omlag 2,9 mill kr i utgiftar.

- Dei frie inntekter (rammetilskot, skatt og inntektsutjamning) syner ein real nedgang i økonomiplanperioden frå 195 mill kr til 190 mill kr i takt med befolkningsnedgangen.
- For 2020 er det signalisera at Seljord får 12 flyktninger. Vi har budsjettert med 10 kvart år. Vi ble tildelt 10 i 2019, men pr medio oktober har det kome 4. Frå 2021 har Imdi varsla at store endringar på nasjonalt plan, som vil påverke kor mange fletningar kommunane får til seg.

Økonomisk har talet på flyktninger som kjem ein påverknad for oss. Både kor stort vi til ein kvar tid skal dimensjonere tenestene som støttar opp rundt flyktningane, og ved at vi budsjettera med ein viss sum, men i realiteta får inn ein anna sum.

- Ny kommunelov krev ein anna berekningsmodell av nedbetaling av lån enn det Seljord har nytt seg av. Dette gjev ein årleg auke frå 2020 på omlag 3,2 mil kr i avdrag med dagens rentesats
- Reduksjon i inntekt på omlag 3,8 mill kr på grunn av nedgang i barnetala på 30 stk, frå dagens 371 til minst 341 i økonomiplanperioden, samstundes som talet på eldre frå 67 aukar i same periode.
- Auke pensjonsutgiftar, jf måten pensjon blir rekneskapsført i kommunane, 12-14 mill kr i 2020-2025

Politisk ynskje om reell valmoglichkeit til rådmannens tilråding

Rådmannen har jobba etter ein politisk bestilling, kor ein i tillegg til rådmannens tilråding ynskjer eit reelt alternativ kor ein kan velje vekk eigedomskatt, og/eller bytte ut tiltak rådmannen tilrår med andre politiske prioriteringar.

Rådmannen ser at dette vanskeleg let seg gjøre. Ved budsjett-statusoppdatering så manglar det omlag 6 millionar kroner for å få et budsjett og økonomiplan 2020-2023 i ballanse. Då er eigedomskatt lagt til grunn for salderinga. Nye kuttrundar er gjennomført i programområda og ved siste status føre utsending manglar det omlag 4 millionar kronar for å gå i ballanse. Rådmannen foreslår å nytte disposisjonsfond for å kompensere opp til eit balansert budsjett.

Rådmannen har sett seg nøtt til å bruke alle kjente kutttiltak for å få budsjett og økonomiplan i balanse.

Kortsiktige og langsiktige anbefalingar:

Vedta Gul bok med fylgjande presiseringar for å få balanse i:

Budsjettet 2020:

- Starta opp prosessen og gjennomføre taksering av hus, fritidsbustader og næringseigedom som i dag ikkje har eigedomskatt, med mål om innføring av eigedomskatt frå 2021

- Avgrense nye tiltak som førar til auke i drift
- Avgrense nye investeringstiltak
- Søke å gjere om/stanse allereie vedtekne tiltak som ikkje er byrja på som er juridisk tilrådeleg
- Ha fokus på forbetringar og moglige reduksjonar i drifta
- Bruk av disposisjonsfond for å dekke opp naudsynt drift
- Dagens nyttiggjering av eigedomsskatt å verker og bruk fortsett
- Føreslårte justeringar i kommunale gebyr vedtaks

Økonomiplanperioden 2020-2023:

- Avgrense nye tiltak som førar til auke i drift
- Avgrense nye investeringstiltak, med fokus på;
- Fylgje ein plan for å oppnå kommunestyres tidigare fatta økonomiske handlingsmål
- Holde fokus på å redusere lånegjeld, slik at man betre er i stand til å handsame nye avskrivingsreglar og ein renteauke på inntil 3%
- Dagens nyttiggjering av eigedomsskatt på verker og bruk fortsett. I tillegg gjennomførast;
- Taksering av privathus, hytter og næringseigendom i 2020 og innføre eigedomsskatt for privathus, fritidseigendom og næringseigendom frå 1. januar 2021

Balanse gjev ikkje 1,75 % i netto driftsresultat. For å oppnå dette målet, må ytterligare tiltak settast inn.

Offentleg ettersyn og innkomne merknader

Formannskapet framlegg til budsjett og økonomiplan har vore lagt ut til offentleg ettersyn i perioden etter formannskapsmøte 21.11.19.

Det har kome inn innspele og merknader.

Desse er lagt ved som vedlegg i saka og kommenter i tabell under:

Innspel frå	Merknad	Rådmanns kommentar
Helene Mølster Byggland, leiar for jordmorsamarbeidet i Vest –Telemark, og Mirjam Thorkildsen Schade, kommunejordmor i Seljord.	Har merknad på at budsjettframlegget verkar lite nyansert. Peikar på konsekvensar det vil få for samarbeidet i det interkommunale samarbeidet i Vest- Telemark. Dei meiner at samarbeidet er eit godt døme på at samhandlingsreforma i dette konkrete tiltaket fungerer godt i praksis. Dei er ikkje einige med rådmann i den økonomiske utgreiinga som ligg til grunn for reduksjonen tiltaket syner, og ber konkret om ei vurdering på om det er teke omsyn til at Sykehuset Telemark HF også bidreg økonomisk og ekstrakostnad som vil fylge med at kommunal jordmor no får meir arbeid. Dei er og bekymra for meirarbeid for helseenteret og då legevaka med endringa. Dei peikar på at avstandskravet ikkje er absolutt men rettleiande og peikar på at kommunen ikkje berre er Seljord sentrum men og grender der ein kan stille spørsmål om det er meir ein 90 minuttar reiseveg. Dei peikar på at konsekvensane for brukarane berre er negative med den føreslårte endringa og etterlyser ein breiare involvering i forkant av at tiltaket er spela inn. Dei peikar vidare på at konsekvensane for det totale helsetilbodet og ynskje om auka buseetting, og at dette ikkje vil føre til bulyst.	Rådmannen har lagt til grunn dei faktiske kostandene vi har hatt ifm jordmorsamarbeidet i 2018 og 2019. Vidare har ein lagt nasjonale retningsliner/anbefalingar til grunn for jordmortenesta. Rådmannen legg til grunn at nasjonale retningsliner er vurdert til å vera sikre og gode nok. Rådmannen har forståing for at enkelte områdar i kommunen ligger lengre unna.

Innspel frå	Merknad	Rådmanns kommentar
Tillitsvalt – CREO Jo Henning Kåsin	<p>Framlegg til budsjett syner ein reduksjon i tilbodet til Seljord Kulturskule med ca. 34%. Det tyder at 1,5 årsverk må bort, og meir enn 40 barn og unge kan miste plassen sin i Kulturskulen. I tillegg kan gruppeundervisning som korps, kor og band bli skadelidande. Reduksjonen vil også få negative konsekvensar for eit lite og sårbart kollegium.</p> <p>Han meiner det er viktig at politikarar og brukarar er kjent med konsekvensane den føreslåtte reduksjonen vil ha for tilbodet.</p>	<p>Rådmannen deler CREO sine bekymringar fo konsekvensane ved kutt i kulturskulen.</p> <p>Reduksjonen er utelukkande tatt for å få budsjett 2020, og økonomiplan 2020-2023 i hamn.</p>
Pårørande og verger for brukarar av teneste for funksjonshemma.	<p>Etterlyser betre førebyggande tiltak utover dei lovpålagde vedtak som gjeld for den einskiltde. Dei ynskjer og betre tilbod på fritid og i helger. Dette for å gi betre tenester og hindre utvikling av negativ åtferd. Dei peikar på at husleige no har nådd ei grense for kva som brukarane kan handtere med uførretrygd.</p>	<p>Rådmannen har ikkje funne budsjettmessig dekning for dette ynskje i budsjett 2020, økonomiplan 2020-2023.</p> <p>Politisk kan ein gjere omprioriteringar for finne budsjettmessige inndekning for tiltaket</p>
SU representantar Flatdal oppvekstsenter, avd. Åmotsdal, Maria Fremmelid og Hilde Laila Dyrland	<p>Peikar på at det er viktig at Flatdal barnehage blir opprettholdt dersom Åmotsdals barnehage skal leggast ned. Dei peiker på at med kunn 5 born så vil miljø vere for lite der. Det syner problem knytt til at det i økonomiplanperioden er lagt til grunn ein avviklong av Flatdal barnehage og at alle born i kommunen skal få plass i Seljord sentrum. Dette er dei veldig skeptisk til med omsyn til born og forelders moglegheit for å få arbeid og fritid til å gå opp, dersom dei ikkje bur i sentrum. Dei peikar på at det på kort sikt må gjerast tiltak som gjer at born må flyttast frå Flatdal barnehage grunna vasskaden der.</p>	<p>Rådmannen har budsjettert med å slå saman Åmotsdal bhg frå 1. aug 2020 og så slå saman bhg ved Flatdal oppvekstsenter med Seljord bhg 1. aug 2022.</p> <p>Politisk kan ein gjere omprioriteringar for finne budsjettmessige inndekning for tiltaket</p>

	Dei ber då om at born blir plassert i eksisterande barnehagar (Tussejuv og Åmotsdal).	
Innspel frå	Merknad	Rådmanns kommentar
Utdanningsforbundet, Seljord barnehage v. tillitsvalt Kristin Forberg og Ingrid Hegnastykhet	<p>Krev gode og klare retningslinjer for korleis nedbemannning skal foregå. Dei ber om at forbunda må vera med i prosessen rundt nedbemannning.</p> <p>Bemanningsnorm og pedagognorm må bli overholdt under prosessen. Det er viktig at god kvalitet blir opprettholdt i barnehagen.</p> <p>Oppretthalde tilbodet i Flatdal barnehage. Det er viktig for dei som bur i Flatdal og Åmotsdal, og for tilflytning. Dersom ein fyller opp barnehagen i sentrum er det ingen moglegheit for tilflyttande å få barnehageplass.</p>	<p>Dette er i hovudsak forhandla fram med dei tillitsvalte våren 2019.</p> <p>Rådmannen er ope for revidere og diskutere desse retningslinene på nytt dersom det er openbare feil og/eller manglar i det som er forhandla fram</p>
Samarbeidsutval Seljord Barnehage	<p>Dei meiner det er særslig uheldig å legge ned Flatdal barnehage, for då mistar ein valfridom som foreldre. Ved full barnehage i sentrum, vil det ikkje vere plass til nye born og tilflytting utanom hovudopptaket. Dei peiker på at det fort kan bli etablert ein privat barnehage i Flatdal som vil påverke økonomien og gje eit anna tilbod ein det offentlege. Personalet frå Åmotsdal barnehage som vert overflødige dersom barnehagen frå 01.08.2020 vert «lagt på is» bør brukast i barnehagane i Seljord kommune. Dette for å koma nærmare Seljord kommune sitt mål som står omtalt i Gul Bok pkt. 2.1.3.1 «Sikre at lokal bemanningsnorm for barnehagane gjeld heile barnehagedagen.»</p>	<p>Rådmannen har budsjettert med å slå saman Åmotsdal bhg frå 1. aug 2020 og så slå saman bhg ved Flatdal oppvekstsenter med Seljord bhg 1. aug 2022.</p> <p>Politisk kan ein gjere omprioriteringar for finne budsjettmessige inndekning for tiltaket</p>

Innspel frå	Merknad	Rådmanns kommentar
Telemark Næringshage	<p>I Telemark Næringshage køyrer vi eit prosjekt som heiter #tidtilmeir. Det er både eit rekrutteringsprosjekt til høgkompetansearbeidsplassar (mange av dei er ikkje eingong utlyst!) og samtidig ei kampanje for å vise korleis livet på bygda faktisk er. Vi har satt opp ei eiga heimeside der me tenker skal byggast vidare på med fleire arbeidsplassar og historiar frå folk som har valt eit liv her i Vest-Telemark.</p> <p>Vi treng å formidle historien til Seljord og dei omkringliggende bygdene. Kvardagshistoriar som viser eit folk som får det til, eit folk ein vil assosiere seg med. Ein kulturskule med svært høg kvalitet (Norgestoppen), sikre årstider med snowboardpark og utesauna, eit sjøormtårn og eit villreinområde, arkitektur og mystikk, sjølvforsyning i Sveitsisk landskap og reint sildrande vatn i springen. Ein tilhørighet og ein ærbødighet. Natur og værteikn tolka av dei gamle, kulturar møter kulturar i småskulen. Me må lage ei kampanje som også fortel nokre visjonar vi har for framtida som tiltrekker seg søkerne.</p> <p>Desse tankane høyrer heime i ein inspirasjonskveld, men eg ville dele delar av faktagrunnlaget med dykk allereie nå.</p>	Spanande tankar og initiativ. Når invitasjonen kjem vil dette blir prioritera frå rådmannen si side. Ennå betre kan eit slik opplegg vera dersom inspirasjonskvelden også får med seg politisk deltaking.

Det har og vore invitert til folkemøte på Granvin 2.12.19 der fleire kom med oppmodingar som er referert til i eige vedlegg.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskapet til å gjera følgjande vedtak:

Formannskapet innstiller til kommunestyre å gjera følgjande vedtak:

Vedta Gul bok med vedlegg som Seljord kommunes budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 med hendlingsdel (kommuneplan med handlingsdel, budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023).

I samsvar med kommunelova § 45 nr. 3 vert årsbudsjett for 2019 lagt ut til alminneleg ettersyn i 14 dagar før den vert handsama av kommunestyret.

I samsvar med kommunelova § 44 nr. 7 vert økonomiplan med framlegg til vedtak lagt ut til alminneleg ettersyn i 14 dagar før planen vert handsama i kommunestyret.

Rådmannen rår formannskapet/økonomiutvalet til å legge følgjande framlegg til vedtak fram for kommunestyret:

1. Kommunestyret vedtek Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan slik det går fram av dokumentet Gul bok 2020 – 2023.
2. I medhald av egedomsskattelova § 3 første ledd bokstav c, vert det skrive ut egedomsskatt på verk og bruk med 0,7% av egedomsskattetaksten. Vedtekene for egedomsskatt i Seljord kommune som er vedtatt av kommunestyret 13.12.2012, skal gjelde for egedomsskatteåret 2020, jamfør egedomsskattelova §10.
  - a) For egedomsskatteåret 2020 skal det skrivast ut egedomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, jf. egedomsskattelova § 3 første ledd bokstav a.
  - b) For egedomsskatteåret 2020 skal det også skrivast ut egedomsskatt på eit "særskilt fastsett grunnlag" i samsvar med overgangsregelen til egedomsskattelova §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 vere lik 6/7 av differansen mellom egedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal rekna med i grunnlaget for verk og bruk, som frå og med 2019 blir rekna som næringseigedom.
  - c) For egedomsskatteåret 2020 skal det vidare skrivast ut egedomsskatt på bygningar og grunnareal for verk og bruk som frå og med 2020 blir rekna som næringseigedom, så langt desse var omfatta av egedomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2020, jf. overgangsregelen til egedomsskattelova §§ 3 og 4 andre ledd.
  - d) Den alminnelege egedomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. egedomsskattelova § 11 første ledd.
  - e) Egedomsskatten vert skriven ut i tre terminar, jf. egedomsskattelova § 25 første ledd, med forfall 20. mars, 20. juli og 20. november.
  - f) Siste alminnelege taksering i kommunen var i år 2009. Kommunestyret har for egedomsskatteåret 2020 vedteke å oppjustere takstane med 10 % i medhald av egedomsskattelova § 8 A-4 om kontorjustering.

3. Nytt låneopptak i 2020 vert avdrege i samsvar med "minste tillatne avdrag" som er lik "attståande vekta levetid på kommunen sine anleggsmidlar", for tida omlag 31 år.
4. Investeringsbudsjettet vert vedteke slik det går fram av bevillingsoversyn investering, med at summen for investeringstiltak (inkl. avdrag, utlån, andelar og avsetjingar) er i 2020 kr 25 245 mill kr.
5. Driftsbudsjettet vert vedteke på netto programomr  deniv   slik det går fram av budsjettkjema bevillingsoversyn drift, fordelt på programområda.
6. Kommunale avgifter vert vedtekne etter prinsippet om sjølvkost. Innan VARF-området vert sjølvkost rekna ut i fr   prinsippet om 100% dekningsgrad. Innan plan, bygesak, oppmåling og Matikkellova, er det i budsjett 2020 vedteke at ein i løpet av perioden 2020-2021 skal ha ein opptrappingsplan fr   90% til 100% dekning.

Utskrift til: